

1. kolokvij iz Fizike I za kemičare

8. prosinca 2000.

1.

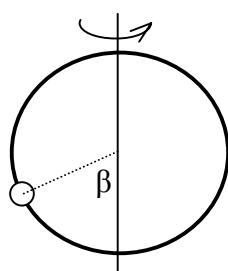
Potencijalna energija čestice mase $m=500\text{g}$ u prostoru dana je ovisnošću $U(\vec{r}) = (-x^2y + 2yz)(J)$; x, y, z su koordinate izražene u metrima. U trenutku $t=0$ čestica se nalazi na $\vec{r} = (2\vec{i} + 3\vec{j})(m)$ i kreće se brzinom $\vec{v} = (2\vec{j} + \vec{k})(\frac{m}{s})$.

Nađite u $t=0$:

- i) Silu \vec{F} na česticu!
- ii) Ubrzanje \vec{a} čestice!
- iii) Kinetičku energiju K čestice!

2.

Kuglica s rupicom nataknuta je na žičanu kružnu petlju po kojoj može klizati bez trenja. Kružna petlja je postavljena vertikalno i okreće se konstantnom frekvencijom od 4 okretaja u sekundi oko vertikalnog promjera. Polumjer petlje je 0,1m.

- i) Nacrtajte sile koje djeluju na kuglicu te napišite jednadžbe gibanja ako je ostvarena ravnoteža u vertikalnom smjeru, to jest ako se kut β ne mijenja, a zatim ih rastavite u prikladnom koordinatnom sustavu! Obvezno uvedite centripetalnu силу.
- ii) Nađite kut β pri kojem je kuglica u vertikalnoj ravnoteži te izračunajte njeno ubrzanje u tom slučaju!
- iii) Može li se ostvariti ravnoteža za $\beta=90^\circ$?
- iv) Što se događa ako petlja smanji frekvenciju vrtnje na 1 okretaj u sekundi?

3.

Metak mase 8g dolijeće horizontalno i zabija se u drveni kvadar mase 0,992kg koji miruje na horizontalnoj podlozi bez trenja i pričvršćen je na kraj opruge. Nakon zabijanja opruga se skrati za 15cm. Prije upotrebe opruge ustanovljeno je da se ona pri natezanju silom od 0,75N produži za 0,25cm.

- a) Nađite iznos brzine kvadra neposredno nakon zabijanja metka!
- b) Kolika je brzina metka prije zabijanja?

4.

- a) Nađite izraz za rad potreban za lansiranje svemirskog broda mase m sa površine Zemlje (mase m_Z , polumjera r_Z) i stavljanje u putanju blizu površine Zemlje, tj. na visinu $h < r_Z$!
- b) Nađite izraz za najmanji iznos rada potrebnog za udaljavanje svemirskog broda koji kruži po putanji blizu površine Zemlje na vrlo veliku udaljenost od Zemlje! Zanemarite gravitacijski utjecaj Sunca, Mjeseca i drugih planeta.
- c) Kratkim komentarom dobivenih rezultata potkrijepite izjavu: "S energijskog gledišta, putanja svemirskog broda uz površinu zemlje je na pola puta do ruba svemira."